

11-MAVZU. Ayollar kiyimlari xarakteristikasi. Ayollar ich kiyimi va tungi ko'ylagi asos chizmasini chizish va texnik modellashtirish

Reja:

1. Tungi ko'ylak haqida ma'lumot.
2. Tungi ko'ylak uchun asosiy o'lchovlar.
3. Yengi yaxlit bichimli ayollar tungi ko'ylagini loyihalash.
4. Tungi ko'ylakni texnik modellashtirish

Tayanch so'z va iboralar: *tungi ko'ylak, model, fason, andaza.*

1. Tungi ko'ylak haqida ma'lumot

Ayollar tungi ko'ylaklari nafislik va qulaylikni birlashtirgan holda ishlab chiqariladi. Ayollar uchun tungi ko'ylaklar klassik yengsiz yoki uzun yengli, romantik uslubida, kombinatsiya-stil yoki qalin trikotaj matodan tikilgan qishki variantlarga ega bo'lishi mumkin. Ular qulaylik va estetikani ta'minlash uchun maxsus kesim va yengil matolardan tayyorlanadi.

Tungi ko'ylak gavdani qisib turmasligi kerak, shuning uchun kengroq tikiladi. Tungi ko'ylaklar qishgi va yozgi bo'ladi. Yozgi tungi ko'ylakni yengsiz, kalta yengli, pirpirak yengli, qishgi tungi ko'ylaklar esa uzun yengli, yoqali qilib tikiladi. Qancha gazlama ketishi fasonga, razmerga va gazlama eniga bog'liq. Tungi ko'ylaklar yengil gazlamalardan tikiladi. Masalan: chit, satin, batist, ipak, neylon, trikotaj, paxmoq va boshqalar. Gazlama yengil, ochiq rangli, mayda gulli bo'lishi kerak. Tungi ko'ylakni kashta tikib, mag'iz, volan, vafli, buflar, to'rlar, ryushlar bilan bezatish mumkin. Bunda bezaklar juda ko'zga tashlanadigan bo'lmasligi kerak. Tungi ko'ylakda yoqalar kichik o'lchamli bo'ladi.

Ertalabki va kechki yuvinish-taranish kiyimi, bu — tungi kiyim ustidan kiyiladigan xalat. Bu kiyim tungi ko'ylak yoki pijama bilan bir tusda bo'ladi. Taqilmasi bir bortli yoki ikki bortli, ayrim hollarda tugmali, asosan, belbog'li bo'ladi. Xalatlar turli shakldagi yoqali, yoqasiz, cho'ntaklari chokda yoki qoplama bo'lishi mumkin. Bu kiyim tungi kiyim materialidan yoki shunga mos gazlamadan tikilishi mumkin.

2. Tungi ko'ylak uchun asosiy o'lchovlar

Tungi ko'ylak loyihasining asosi gavdaning o'lcham belgilari aniqlanib, konstruktiv joylarining qo'shimchalari tanlab olingandan keyingina hisoblab chiziladi. (tavsiya etilayotgan tungi ko'ylak o'lchovi 164-48); (3-ildovaga qarang)

Tungi ko'ylak chizmasini chizih uchun asosiy o'lchovlar

T/r	O'lchov belgisi	O'lchov nomi	O'lchov, sm
1	C _{bo'y}	Bo'yin yarim aylanasi	18,3
2	C _{klII}	Ko'krak II-yarim aylanasi	48
3	O _{yel}	Yelka aylanasi	29,7
4	U _{or.bel}	Orqadan belgacha uzunlik	43
5	U _k	Ko'ylak uzunligi	105

11.2-jadval

Tungi ko'ylak asosi chizmasini chizish uchun qo'shimcha haqlar:

T/r	Qo'shimcha haq nomi	Belgilanishi	Qiymati, sm
1	Ko'krak II-yarim aylanasi qo'shiladigan haq	P _{CKII}	6...8
2	Yelka aylanasi	P _{Oyel}	5...7

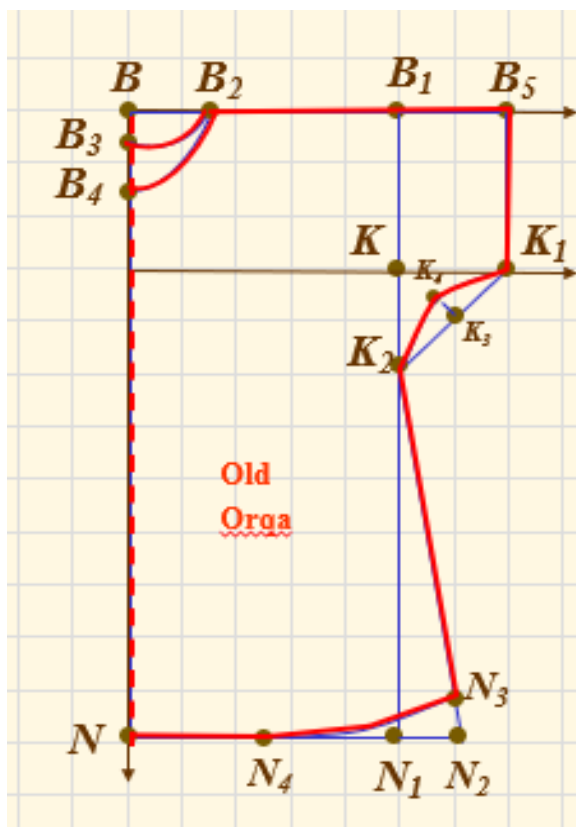
3. Yengi yaxlit bichimli ayollar tungi ko'ylagini loyihalash

11.1-rasm. Yengi yaxlit bichimli ayollar tungi ko'ylagi namunalari

**Yengi yaxlit bichimli ayollar tungi ko'ylagini loyihalash bo'yicha
texnologik xarita**

T/r	Chizmadagi belgi	Kesim yo'nalishi	Hisoblash formulasi	Natija, sm
1	BB ₁	o'ngga	$C_{kII}:2+P_k:2=48:2+6$	30
2	BN	pastga	U_k	105
3	BB ₂	o'ngga	$C_{bo'y} : 3 + 1 = 18,3 : 3 + 1$	7,1
4	BB ₃	pastga	$BB_2 : 3 = 7,1 : 3$	2,4
5	B ₂ B ₃		ravon egri chiziq yordamida tutashtiriladi	
6	BB ₄	pastga	$BB_2 + 1 = 7,1 + 1$	8,1
7	B ₂ B ₄		ravon egri chiziq yordamida tutashtiriladi	
8	B ₁ K	pastga	$O_{yel}:2+ P_{O.yel}= 29,7 : 2 + 5$	19,8
9	B ₁ B ₅ = KK ₁	o'ngga	5-6	6
10	B ₅ K ₁	pastga	nuqtalar tutashtiriladi	
11	KK ₂	pastga	$KK_2 = KK_1$	chizmadan olinadi
12	K ₃ K ₄ ⊥ K ₁ K ₂	bissektrisa	1,5	1,5
13	K ₁ K ₄ K ₂		ravon egri chiziq yordamida tutashtiriladi	
14	N ₁ N ₂	o'ngga	10 - 12	10
15	N ₂ N ₃	yuqoriga	1,5	1,5
16	N ₄		$NN_2 : 2$	chizmadan olinadi

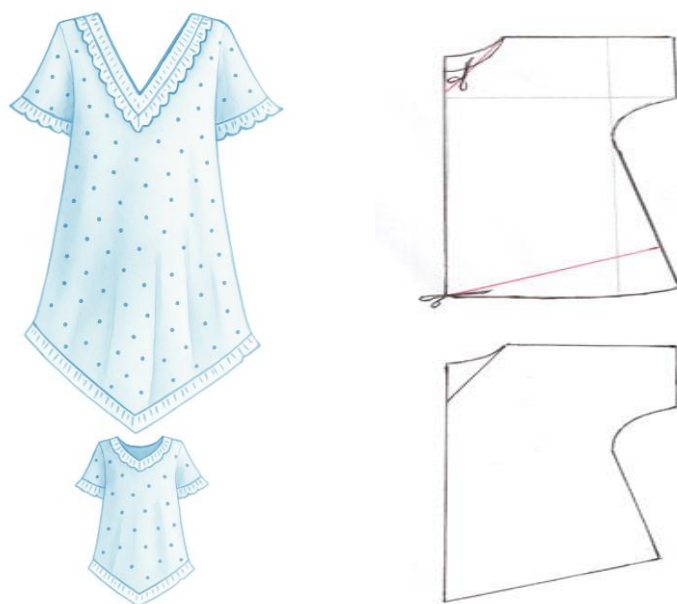

11.2-rasm. Yengi yaxlit bichimli qiz bolalar tungi ko'ylagining asos chizmasi

4. Tungi ko'ylakni texnik modellashtirish

11.3-rasm. To'g'ri bichimli tungi ko'ylak. Yaxlit bichimli kalta yengli. Yoqa o'mizi va ko'ylak pastki qirgimi oval shaklda. Bezak-to'r. Gazlama-paxta tolali.

11.4-rasm. To'g'ri bichimli tungi ko'ylak. Yaxlit bichimli kalta yengli. Yoqa o'mizi va ko'ylak pastki qirqimi uchburchak shaklda. Bezak-to'r. Gazlama-paxta tolali.

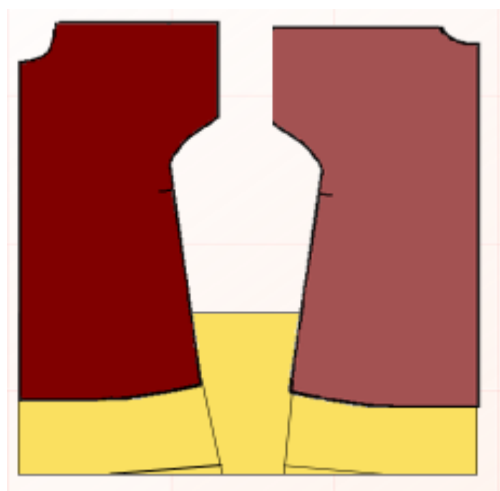
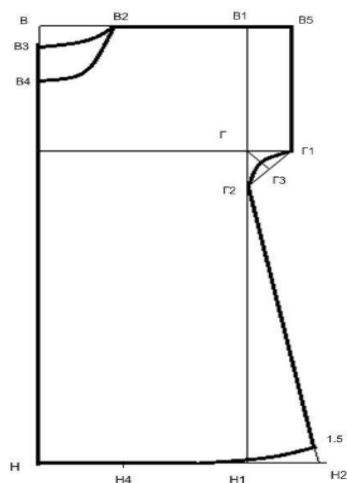
11.5-rasm. Kalta to'g'ri bichimli tungi ko'ylak. Yaxlit bichimli kalta yengli.. Yoqa o'mizi va ko'ylak pastki qirqimi to'g'ri shaklda. Bezak-tesma. Gazlama-paxta tolali.

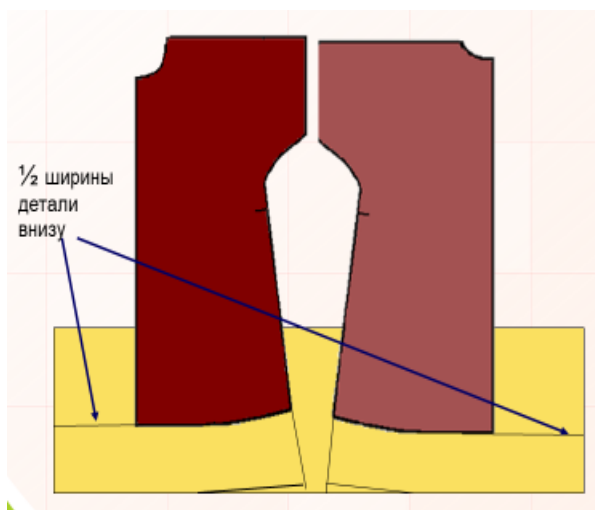
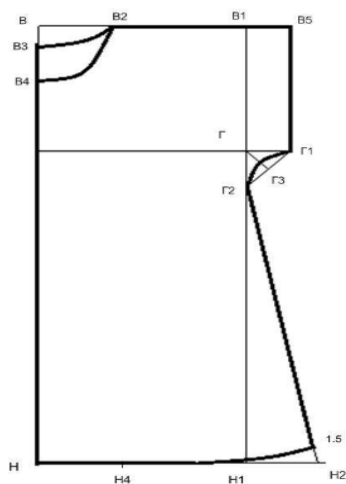
11.6-rasm. Trapetsiya bichimli to'g'ri shaklda koketkali tungi ko'ylak. Yaxlit bichimli kalta yengli. Yoqa o'mizi oval shaklda. Bezak-to'r. Gazlama-paxta tolali.

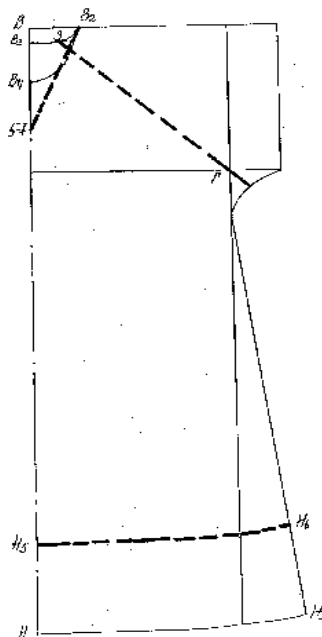
11.7-rasm. Trapetsiya bichimli oval shaklda koketkali tungi ko'ylak. Yaxlit bichimli kalta yengli. Yoqa o'mizi oval shaklda. Bezak-to'r. Gazlama-paxta tolali.

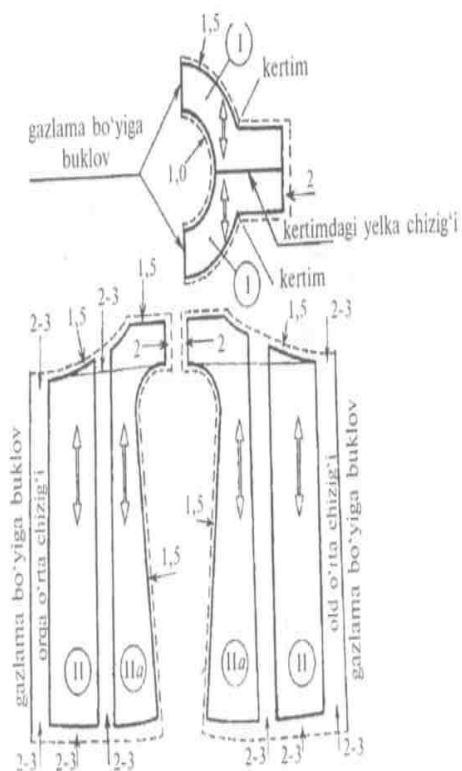
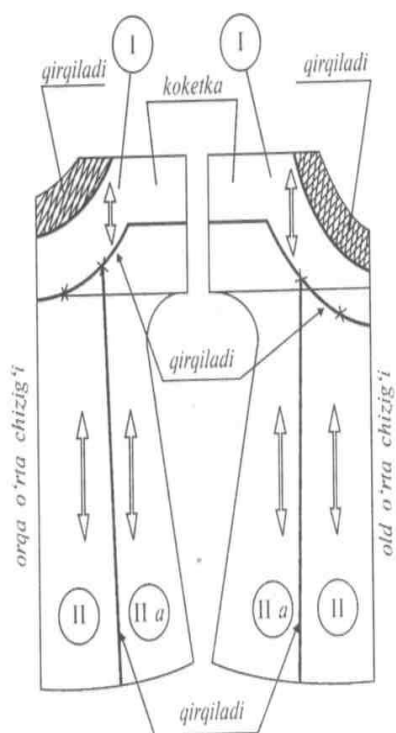
11.8-rasm. Trapetsiya bichimli tungi ko'ylak. Yaxlit bichimli kalta yengli. Yoqa o'mizi va pastki qirqimi oval shaklda. Gazlama-paxta tolali.

11.9-rasm. Trapetsiya bichimli tungi ko'ylak. Yaxlit bichimli kalta yengli. Yoqa o'mizi va pastki qirqimi oval shaklda. Bezak-qo'shqavat burmali. Gazlama-paxta tolali.

11.10-rasm. To'g'ri bichimli oval shaklda koketkali tungi ko'ylak. Yengi reglan. Yoqa o'mizi va pastki qirqimi uchburchak shaklda. Bezak-to'r. Gazlama-paxta tolali.

11.11-rasm. Yengi yaxlit bichimli tungi ko'ylakni loyihalash

Nazorat uchun savollar:

1. Ayollar tungi kiyimi uchun qanday gazlamalar va bezaklar tanlanadi?
2. Ayollar tungi ko'ylagi asos chizmasi uchun qanday asosiy o'lchovlar olinadi?

3. Ayollar tungi ko'ylagi asos chizmasi uchun qanday qo`shimchalar olinadi?
4. Texnik modellash deb nimaga aytiladi?
5. Tungi ko'ylakni modellashtirishda qanday usullardan foydalaniladi?
6. Texnik modellashtirish qanday tartibda bajariladi?